

Proposition: Miljömässig hållbarhet och klimatomställning

Rädda Barnens strategi för åren 2022-24 lyfter bl.a. fram hur klimatkrisen drabbar barnen allra hårdast, redan idag och många år framåt. Från egen verksamhet i Sverige och internationellt, liksom från stöd till och samverkan med barns och ungas egna initiativ för klimatomställning och klimaträttvisa kan Rädda Barnen vittna om hur barns liv och livsmiljöer, liksom barns tillit och framtidstro påverkas av miljöförstöring och eskalerande klimatförändringar. Det vilar på vuxenvärlden att kraftfullt arbeta för miljömässig hållbarhet och klimatomställning.

Rädda Barnen ska både stödja och vara med och driva på för en sådan omställning. Ytterst handlar den om barns grundläggande rätt till liv och utveckling – idag och i framtiden. I propositionen om Barnrättspolitiskt program föreslår Riksstyrelsen att klimatkrisen och frågan om klimatomställning och klimaträttvisa ska inkluderas i arbetet med att forma Rädda Barnens barnrättspolitik, liksom hur detta relaterar till kunskaps- och direktstödsarbetet.

Men frågan om miljömässig hållbarhet och klimatavtryck handlar inte bara om hur detta ska omsättas i barnrättspolitiska ståndpunkter och krav på andra. Rädda Barnen ska också som organisation vara med och aktivt bidra till omställning och hållbarhet. Även vår organisation påverkar miljön och har ett klimatavtryck att ta ansvar för.

För Rädda Barnens globala rörelsen är målet att reducera de gemensamma koldioxidutsläppen med minst 50 procent senast 2030. Den internationella programverksamheten och de stora humanitära insatserna, som ofta är logistiskt komplicerade och med krav på att agera snabbt står för en stor del av dessa utsläpp. Här pågår ett aktivt arbete inom Internationella Rädda Barnen för att minska dessa. Men för att lyckas behöver alla delar av den gemensamma globala organisation bidra, utifrån sina förutsättningar.

I kansliorganisationen i Sverige finns sedan några år en *Policy för miljömässig hållbarhet och klimatomställning* som gäller för alla tjänstepersoner. En miljöhandlingsplan är under utarbetande. I det dagliga arbetet finns t.ex. *Inköps- och upphandlingspolicy* och *Riktlinjer för tjänsteresor* som handfast reglerar tjänstepersoners aktiviteter och som följs upp löpande. Riksförbundets miljöavtryck redovisas i en årlig hållbarhetsrapport, som en del av årsberättelsen, liksom i årlig rapportering till Internationella Rädda Barnen.

Lokalföreningar och distrikt utövar miljö- och klimatpåverkan genom att t.ex. använda förbrukningsmaterial, elektricitet och genom resor. Medlemsrörelsens samlade avtryck är med största sannolikhet mer begränsat än kansliorganisationen. Riksstyrelsen menar dock att det är viktigt att alla organisationsled är med och bidrar till en minskad negativ miljö- och klimatpåverkan, för att öka kraften i Rädda Barnens omställning och för organisationens trovärdighet, framför allt i relation till barn och unga – här och nu och för framtiden.

Riksstyrelsen uppfattar att det finns en vilja från lokalföreningar och distrikt att vara med och bidra till miljö- och klimatomställning och föreslår att varje lokalförening och distrikt under 2023 ska utarbeta en plan för hur deras miljö- och klimatpåverkan ska minska, och därefter i årsberättelsen redovisa planens effekter.

För att stödja arbetet med miljö- och klimatpåverkan bör visst innehåll i policy och riktlinjer för tjänstepersoner kunna omsättas och gälla även för medlemsorganisationen. Riksstyrelsen anser dock inte att det skulle vara meningsfullt att *generellt* utvidga kansliorganisationens miljö- och klimatrelaterade styrdokument till att också gälla medlemsrörelsen. Tjänstepersoner och medlemmar verkar under olika förutsättningar. På samma sätt verkar stora respektive små lokalföreningar under olika villkor. Förutsättningarna för verksamhet varierar också mellan olika delar av landet.

Utifrån en gemensam inriktning om att hela organisationen ska vara med och bidra till Rädda Barnens gemensamma arbete för miljömässig hållbarhet och klimatomställning, menar Riksstyrelsen att såväl krav som åtgärder behöver kunna anpassas till varierande förutsättningar och möjligheter och att stödande material för arbetet behövs, inklusive hur det kan målsättas och följas upp.

Riksstyrelsen föreslår Riksmötet besluta

Att varje lokalförening och distrikt under 2023 ska utarbeta en plan för hur föreningens negativa miljö- och klimatpåverkan ska minska, och därefter i årsberättelsen redovisa planens effekter.

Att ge riksstyrelsen i uppdrag att återkomma med stödande material för hur distrikts- och lokalföreningar kan minska negativa miljö- och klimatpåverkan, inklusive hur detta kan målsättas och följas upp.